

Jaarverslag 2013

van de

Stichting Museum Maassluis

Stichting Museum Maassluis
Zuidijk 16-18
3143 AS Maassluis

Inhoud

Wat vooraf ging

Het bestuur

Contacten met de gemeente

Samengaan met de Historische Vereniging Maassluis

Het ondernemingsplan

De vrijwilligers

De collectie

Aanwinsten

Tentoonstellingen

Educatie

Activiteiten

Publiciteit

De verbouwingen

Tot slot

Wat vooraf ging

In de zomer van 2010 werd met de Kaderbrief 2011 aangekondigd dat wegens bezuinigingen het gemeentemuseum per 1-1-2013 zou ophouden te bestaan, tenzij er (door externen) mogelijkheden gevonden konden worden om met vrijwilligers het museum in een verzelfstandigde vorm voort te zetten. Vanaf dat moment is er met man en macht aan die mogelijkheden gewerkt.

Niet alleen moesten de werkzaamheden van het museum gewoon doorgaan om de levensvatbaarheid te bewijzen, maar ook liepen voor vele betrokkenen parallelle acties in de werkgroep “Advies over de toekomst van het gemeentemuseum”, welk advies in december 2011 aan wethouder Van der Wees werd aangeboden. In 2012 besluit het college van B & W dan om aan de hand van het “Advies toekomst etc.” het museum te privatiseren met aanzienlijk minder budget en personeel, en met de verwachting dat met vrijwilligers een doorstart gemaakt kon worden. Een bestuur werd gevormd, op 18 december 2012 werd statutair de Stichting Museum Maassluis opgericht en op 19 december 2012 volgde de inschrijving van de stichting bij de Kamer van Koophandel. We konden officieel beginnen!

Het bestuur

Op 1 januari 2013 startte het bestuur in de volgende samenstelling:

- J.R.K. (Hans) Ploeg, voorzitter en penningmeester;
- P.C. (Pieter) Stamperius, secretaris (lid namens de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis);
- Mevr. A.M. (Annemieke) van Vlier;
- C.W. (Kees) Tempelaars (lid namens de Historische Vereniging Maassluis);
- B. (Bart) Luttik.

Per 27 maart verlaat Bart Luttik het bestuur. Op 21 augustus wordt de lege plaats ingenomen door E.R. (Erwin) Weegenaar. Op 28 november trad L.J.H.(Leo) van Mil toe tot het bestuur als penningmeester.

Het bestuur kwam in het verslagjaar tien keer bijeen. Aan de bestuursvergaderingen wordt zo veel mogelijk deelgenomen door de vaste medewerkers P. (Pieter) van Houten (conservator) en F. (Friedie) Kloen (educator).

Het bestuur hield zich in het verslagjaar met name bezig met de organisatie van het museum, de werving van vrijwilligers, het ondernemingsplan, de planning van tentoonstellingen, de financiën en de verbouwingen.

Bestuursleden gaven acte de présence bij het Cultureel Café op 6 februari, bij het 30-jarig jubileum van de Historische Vereniging Maassluis op 17 april, het bezoek aan de heer Paul van der Laar (conservator van het Rotterdams Historisch Museum) op 9 juli, op de Sponsoravond op 16 september in Koningshof en bij de presentatie van de Beeldbank van de Historische Vereniging Maassluis.

Op 19 maart werd in de Raad door het bestuur ingesproken ter ondersteuning van het voorstel “Krediet voor de verbouwingen aan het museum”.

Het bestuur is vertegenwoordigd in het Cultureel Historisch Haven Overleg (CH2O).

Het aantal aan het museum bestede vrijwilligersuren van het bestuur bedraagt 995.

Ook door het vaste personeel zijn vele uren buiten hun normale aanstellingsuren aan het museum besteed.

Om op de uitgaven te besparen is na augustus verder gegaan met één betaalde weekendkracht in plaats van twee. Eind oktober werden de weekendkrachten opgezegd.

Contacten met de gemeente Maassluis

Met de gemeente in de persoon van de heer W.L.J. (Wim) Maagdenburg (en in sommige gevallen ook met wethouder G. (Gerard) van der Wees) is het gehele jaar regelmatig en voortschrijdend overleg geweest met voorzitter en secretaris over de detachings-overeenkomsten voor conservator en educator, de huurovereenkomst voor het pand aan de Zuiddijk 16-18 en de bruikleenovereenkomst voor de collectie van het museum, die in het bezit van de gemeente blijft. De collecties (kunst, historisch en beelden) zijn getaxeed door het Rotterdamse VenduNotarishuis; de taxatierapporten maken deel uit van de bruikleenovereenkomst.

Alle vier overeenkomsten zijn op 14 november getekend door wethouder G. (Gerard) van der Wees, de voorzitter, de secretaris en waar het de detachingsovereenkomsten betreft door Pieter van Houten en Friedie Kloen. Beide laatstgenoemden blijven in dienst van de gemeente (uitlener) en werken voor de stichting Museum Maassluis (inlener).

Door de gemeente is de gemeentelijke bijdrage aan de stichting voor 2013 à € 150.000,- beheerd en zijn daaruit de financiën bijgehouden en verzorgd. In december zijn de financiële zaken overgedragen aan penningmeester Leo van Mil. De definitieve afrekening over 2013 zal in januari 2014 plaatsvinden. (*Zie voor de financiën over 2013 de jaarrekening 2013*)

Het gebouw Zuiddijk 16-18 blijft eigendom van de gemeente en wordt voor € 6.000,- per jaar aan de stichting MM verhuurd.

Samengaan met de Historische Vereniging Maassluis

Halverwege 2014 zal de Historische Vereniging Maassluis vanwege een onoverkomelijke huurverhoging de Kuiperij moeten verlaten en heeft daardoor toenadering gezocht tot het Museum Maassluis voor een mogelijkheid om samen te kunnen gaan. Van de verschillende onderzochte scenario's kwam als reële mogelijkheid naar voren om de opslag en archieven van de HVM op te bergen achter de schotten op de educatiezolder en de werkzaamheden in te richten en te verrichten in het kantoor boven. Dit houdt in dat Museum en HVM de ruimtebehoefte en de bezettingstijd goed in kaart moeten brengen, evenals de rechten en plichten. Anderzijds zal het meer activiteiten in het museum brengen en de rol van het museum in de Maassluisse samenleving versterken.

Het ondernemingsplan

Het ondernemingsplan kwam gereed in september 2013. Het toegezonden aan c.q. verspreid onder het college van B & W, de raadsleden, de besturen van de HVM en de Vrienden van het Museum Maassluis en de vrijwilligers. Als goede basis diende het “Advies over de toekomst van het gemeentemuseum” van de gelijknamige werkgroep. In het ondernemingsplan zijn doelstelling, missie en kernprogramma uitvoerig uitgewerkt. Gaande de rit in 2013 werden onderdelen geschreven over de interne organisatie, de financiën, het tentoonstellingsbeleid en de PR.

De vrijwilligers

Veel energie is gestopt in de werving van vrijwilligers. In zes sessies, gehouden op 8, 9 en 11 januari en op 8 maart werd door bestuursleden en het vaste personeel uitleg gegeven over de vele en gevarieerde werkzaamheden in het museum aan een groot aantal geïnteresseerde kandidaten. Tevens werden daarbij de aanwezige tentoonstellingen betrokken en werden de depots bezocht. Deze inspanningen resulteerden in een vrijwilligersbestand van (inclusief het bestuur) van 45 mensen.

Binnen dit bestand heeft een verdeling plaats gevonden van kleine groepen voor bepaalde specifieke werkzaamheden: balie- en administratieve werkzaamheden, conserveren van de collectie, bibliotheek, registratie van de collectie, educatie, tentoonstellingen en de tuin. De vrijwilligers werden door Pieter van Houten en Friedie Kloen ingewerkt op de diverse taakvelden, waarop de vrijwilligers zich met veel enthousiasme hebben ingezet. Ook werden weekenddiensten door vrijwilligers waargenomen. Een aantal van hen heeft met veel inzet van tijd ook werkzaamheden behorende bij de verbouwingen op zich genomen. Dit laatste heeft zeker geleid tot reducties in begrotingsposten van de ‘eigen’ verbouwing.

Op 29 september werd een gezellige avond gehouden met de vrijwilligers en een kerstbijeenkomst op 18 december ter versterking van de onderlinge band en om de vrijwilligers op de hoogte te kunnen houden van ontwikkelingen.

Het aantal door de vrijwilligers bestede uren: 1635.

De collectie

De collectie van het museum bevindt zich in gemeentelijk bezit en is in bruikleen gegeven aan de stichting Museum Maassluis. De collectie bestaat uit een deel Kunst, een deel Historisch en een deel Sculpturen. In het verslagjaar werd de collectie verrijkt met een schenking door de heer W. Warbout van een schilderij door M. 't Hart van de Havenkom, naar een origineel van de schilder R.S. Bakels. De Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis gaven een schilderij van de Maassluisse schilder C.W. Smith, voorstellende een Maassluis vissersschip, in bruikleen. Op 12 september 2013 werd door Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis een omvangrijke collectie werken van de Maassluisse schilder en tekenleraar Johann Oberreiter aangekocht van zijn achternicht mevrouw Hannie Seegers-Pontier. De collectie bestaat uit 14 schilderijen, vijf etsplaten, drie penningen en meer dan honderd tekeningen, litho's en etsen. Deze collectie is eveneens in bruikleen gegeven aan het museum.

Aanwinsten

In het verslagjaar werden 63 objecten verkregen uit schenkingen door particulieren en instanties. De aard van deze objecten betreft onder meer schilderijen, foto's, documentatie en relatiegeschenken van verenigingen of bedrijven en kledingstukken. Alle objecten zijn beschreven of gefotografeerd en voorzien van een registratienummer opgenomen in het AdLib systeem.

In september ontving het Museum Maassluis in bruikleen van de Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis een omvangrijke collectie werken van de Maassluise schilder en tekenleraar Johann Oberreiter, aangekocht van zijn achternicht mevrouw Hannie Seegers-Pontier. De collectie bestaat uit 14 schilderijen, vijf etsplaten, drie penningen en meer dan honderd tekeningen, litho's en etsen. Deze collectie moet nog worden nagekeken, geconserveerd en geregistreerd door conservator Pieter van Houten en zijn vrijwilligers.

Tentoonstellingen

In het verslagjaar heeft het Museum Maassluis vier tentoonstellingen gerealiseerd. Het jaar begon met de tentoonstelling "Kleur bekennen", een verlenging van de tentoonstelling van december 2012 ter gelegenheid van het afscheid van conservator Marije van Rijnsouw. Aan deze tentoonstelling werd nog een presentatie toegevoegd van impressies van leerlingen van het Revis college. Van 3 augustus tot 1 november vond de tentoonstelling "Waar het hart van vol is" plaats in de 'oude' Dijkzaal, de Podiumzaal en het De Vries kabinet. Medewerking werd verleend aan "Kunst snuiven", het thema van de Kunst- en Atelierroute, met een tentoonstelling in april van de werken van de deelnemende Maassluise kunstenaars. In oktober werkte het museum samen met de stichting "Monstersche Sluis" door de werken van de verkoopactie tentoon te stellen in de Tuinzaal.

In de voorbereidende sfeer is gewerkt aan de permanente historische tentoonstelling voor de Dijkzaal, waarmee het museum in mei/juni 2014 wil openen.

Het aantal bezoekers in de periode januari t/m oktober bedroeg in totaal 2275, waarvan 879 deelnemers aan educatie en 296 leden van de HVM en de Vrienden van het Museum Maassluis.

Educatie

Dankzij de doorstart van het museum kon het basis-en voortgezet onderwijs uit Maassluis het museum in het voorjaar weer bezoeken. De tentoonstelling "Kleur bekennen", ter gelegenheid van het afscheid van Marije van Rijnsouw, was daarom ook met een educatief doel vormgegeven. Het bijbehorende educatieve project voor groep 5 van het basisonderwijs (totaal 388 leerlingen) bestond uit een gastles en een museumbezoek. In het museum kregen de leerlingen van alles te zien, te horen en vooral ook te doen over verzamelen, bewaren en tentoonstellen. Een kijkje in het depot hoorde er ook bij, iets heel bijzonders, want dat mag niet zomaar. De leerlingen richtten in groepjes met zelf meegenomen voorwerpen een tentoonstelling in en presenteerden hun eindresultaten voor de groep. Aan de hand van het thema kleur vervaardigden de leerlingen op de kunstzolder eigen kunstwerken.

Voor de leerjaren 1, 2 en 3 van het voortgezet onderwijs (totaal 491 leerlingen) stond eveneens het thema kleur centraal. Met een ‘kijkwijzer’ beantwoordden de leerlingen hoe en waarom het museum de tentoonstelling “Kleur bekennen” zo had ingericht: wat doet een kleur met je, heb je voorkeurskleuren, welke gevoelens geeft een kleur, wat vind je van de vormgeving van de tentoonstelling. Op basis van een gekozen kleur vervaardigden en presenteerden leerlingen zelf voorwerpen; niet alleen in het museum maar ook op school gingen de leerlingen met de informatie uit het museum aan de slag met een beeldende opdracht. Daarbij werkten de docenten verschillende opdrachten met verschillende technieken twee- en driedimensionaal uit.

Voor volwassenen werden diverse rondleidingen georganiseerd.

Activiteiten

De opening van de Kunst- en Atelierroute, met het thema “Kunst snuiven” vond op 6 april plaats in het museum. Het openingswoord werd verzorgd door Pieter Stamperius, namens de stichting MM. De Kunst- en Atelierroute viel samen met het Museumweekend. In dit weekend bezochten 346 bezoekers het museum. De bijna traditioneel geworden taxatiedag werd gehouden op 6 september en verzorgd door de Vrienden van het Museum Maassluis, waarbij het museum gewaardeerde gastvrijheid bood. Zo’n 45 belangstellenden kwamen met hun al dan niet kostbare objecten naar het museum. Het Weekend van de Cultuur speelde zich af in het weekend van 14 en 15 september. 61 bezoekers ontving het museum in dit weekend.

Publiciteit

Met het bedrijf Palcoma werd een website voor het museum ontwikkeld. Het bedrijf Vers Ontwerp werd betrokken bij de vormgeving van huisstijl, logo en de vlag. In De Schakel en de Waterweg editie van het Algemeen Dagblad werd veelvuldig gepubliceerd over openingen van tentoonstellingen, de tentoonstellingen zelf, diverse activiteiten en over de verbouwing. De aanvankelijke rimpels in de relatie met De Schakel in het voorjaar werden enigszins gladgestreken, waardoor meer van onze boodschappen in dit lokale blad konden worden opgenomen.

De verbouwingen

In het kader van de revitalisering van de binnenstad met gelden van het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. waren in 2008 door de Vrienden van (toen nog) Gemeentemuseum Maassluis twee projecten ingediend: de verbouwing en renovatie van de Dijkzaal en een restyling van de gevel/entree. Voor een totaalbedrag van € 330.000,- in de verdeling 2/3 voor het Fonds en 1/3 voor de gemeente Maassluis. Op 19 maart 2013 gaf de gemeenteraad zijn fiat aan dit deel van de gemeente.

Begin november zijn de werkzaamheden ten behoeve van de verbouwing van de Dijkzaal en de gevel van het museum met grote voortvarendheid gestart. Het idee om met één zaal het museum toch nog open te kunnen houden, werd snel verlaten, want vrijwel onmiddellijk bleek dat een onmogelijkheid: enorm veel stof en lawaai, grote behoefte aan opslagruimte voor materiaal en gereedschappen van de aannemers. Bovendien zou de veiligheid van eventuele bezoekers niet te garanderen zijn. Een gevolg was dat er nagedacht kon worden over de (gedateerde) toestand van de overige vertrekken van het museum.

Dit leidde tot plannen voor de aanpassing van de entree, de balieruimte en de kantoren, verplaatsing van de boekenkasten en de garderobe, verbouwing van de Podiumzaal tot een ruimte met een keuken, een uitgiftebalie en zitjes, maar ook met behoud van mogelijkheden voor kleinere exposities. In de kosten van deze 'eigen' verbouwingen participeerde het Fonds Schiedam Vlaardingen e.o. met € 25.000,-. De Vereniging Vrienden van het Museum Maassluis steunde met € 10.000,- specifiek de voorzieningen in de Podiumzaal. Met name hierdoor is het nu makkelijker de ontvangst van groepen te faciliteren, te vergaderen en bezoekers een rustpunt te geven met koffie of thee.

In de tuin zijn enkele verbeteringen aangebracht. Met dank aan de firma Van Dijk is het bruikbare oppervlak vergroot door de verhoogde miniterrasjes 'gelijkvloers' te maken.

Tot Slot

Het jaar 2013 kan voor het Museum Maassluis worden gekarakteriseerd als zeer gevarieerd: de start als nieuwe stichting met heel beperkte middelen, het succes met de werving van zoveel vrijwilligers en het kunnen realiseren van toch nog vier exposities. Daarnaast de verbouwing van de Dijkzaal en de gevel, maar ook de op eigen initiatief tegelijkertijd ondernomen aanpassingen van entree, balie, kantoor en de Podiumzaal, met de bijbehorende werving van extra fondsen. Dank zij ieders inzet van heel veel tijd, enthousiasme en doorzettingsvermogen kunnen we op een succesvol jaar terugzien. We hopen daarmee een goede stap gezet te hebben in ons voornemen een Maassluisse instelling te worden waar kunst onder de aandacht gebracht kan worden en waar ook het cultuurhistorisch erfgoed voor de komende generaties kan worden veilig gesteld.

Vastgesteld door het bestuur van de stichting Museum Maassluis in de bestuursvergadering van 20 februari 2014.

De secretaris

P.C. Stamperius